

Verksamhet Öster Malma 2024

Svenska
Jägarförbundet

Innehåll

Förord	3
Utbildning	4
Yrkesmässig utbildning	4
Instruktörs- och ledarutbildningar	6
Kursverksamhet	7
Seminarier, med mera	8
Guidning	9
Jägareförbundet Service AB	10
Fastighet	14
Öster Malma Wildlife Park	17
Skjutbanan	20
Projekt Fjällgås	21
Redovisning	23
Personal	24

Förord

2024 INLEDDES med det efterlängtade personalmötet för Svenska Jägareförbundets personal, det första fysiska på fem år. Över 100 personer fick möjlighet att lära känna varandra, utbilda sig och äta gott under dagarna tre. I slutet av januari startade Viltmästarkursen med 15 studenter som idag alla verkar inom den gröna sektorn med fokus på vilt. Under våren besöks glädjande nog Öster Malma av extra många personer och organisationer. 2024 var inget undantag och några minnesvärda besök var temadagen om säkerhet i jakten med H.M. Konungens Jaktklubb samt många politikermöten från flertalet riksdagspartier.

Större aktiviteter under sommaren var bland annat Svenska Jägareförbundets årsstämma och IUFRO-dagen, en internationell kongress om forskning och utveckling inom skogsfrågor. I samverkan med SLU arrangerade förbundet en konferensexkursion där Öster Malma gästades av omkring 130 internationella skogsforskare. Syftet var att belysa "Samförvaltning av klövvilt och skog i ett flerartsperspektiv" i form av nya forskningsresultat, men också tillämpningar inom förvaltningen.

Granbarkborrens härjningar på skogen minskade drastiskt och äntligen handlade skogsskötseln mest om traditionell skogsvård. Någon mindre avverkning genomfördes, bland annat fick vi stänga väg 223 under pågående avverkning av döende granbarkborreträd. Noterbart är att det blir mer tall och löv i de framtida skogsbestånden på Öster Malma.

Utbildningsaktiviteterna på Öster Malma ökade något, till 20 kurser enligt kursprogrammet och en handfull genomförda beställningsutbildningar. Kursutvärderingarna ger Öster Malma genomgående mycket höga betyg och vi får positiva ord från många gäster. Extra roligt var att Rapport (SVT) sände ett längre reportage från en viltundersökarutbildning här på Öster Malma. Viktiga är också alla återkommande möten och utbildningar med förtroendevalda, ledare och instruktörer inom Jägareförbundet.

Hotell- och konferensverksamheten, som drivs av Svenska Jägareförbundet Service AB, genomgick ett intensivt år med många arrangemang. Nyköpings gymnasiums studentbal, bröllop, musik och- grillkvällar, nytt middagskoncept samt alla julbord, för att nämna något. Även ny VD har tillsatts under året.

Fastighetsunderhållet innefattade bland annat invändig renovering av Norra Slottsflygeln, inklusive en ny bröllopssvit, samt stora investeringar i slakteriets nya kylar och frysar.

Öster Malma fick en mycket fin jakthistorisk gåva då Jägareförbundet Jönköpings län överlät stora delar av Knut von Esséns Jaktliga Samling, som tidigare varit utställd på Skedhults Säteri.

Jag vill tacka besökare, medlemmar, konferensgäster och inte minst medarbetare som alla bidrar till färden mot Öster Malmas mål - att utvecklas till Sveriges jakt- och viltvårdscentrum.

Ulf Sterler
Svenska Jägareförbundet

Utbildning

MÅLET ÄR ATT UPPRÄTHÅLLA och utveckla Öster Malmas status som Sveriges ledande centrum för utbildning inom jakt och viltförvaltning. En viktig del av denna utveckling är att vidga den yrkesmässiga utbildningsverksamheten och genomföra fler ledarutbildningar. Våra centrala ämnesområden förutom jakt och viltförvaltning är skytte och tillvaratagande.

Utbildningsverksamhet som genomförs på Öster Malma redovisas i de fem kategorierna; yrkesmässig utbildning, instruktörs- och ledarutbildningar, kursverksamhet, seminarier samt guidning. Öster Malmas kursprogram innehåller normala år cirka 20 kurser med drygt 200 deltagare. Sedan tillkommer årligen ett flertal övriga utbildningsaktiviteter och beställningskurser.

YRKESMÄSSIG UTBILDNING

Viltmästarutbildning

Under tiden 29 januari till och med den 9 augusti genomfördes 2024 års viltmästarkurs. Totalt antogs 15 studenter. Sex elever med akademisk bakgrund och nio elever från jaktelevssystemet blev antagna. Av de sex eleverna med akademisk bakgrund var det två som hade viltbiologisk bakgrund, två utbildade jägmästare, en utbildad skogsmästare och en utbildad agronom. Totalt tre kvinnor genomförde viltmästarkursen 2024. Alla tre blev antagna på sina akademiska meriter.

Samtliga elever har fått ett arbete som motsvarar deras utbildningsgrad, förutom en elev som fortsatt med studier inom viltbiologi. Eleverna med skoglig bakgrund arbetar idag med skogs- och viltfrågor på Skogsstyrelsen, Fiskarheden och Stora Enso. En elev arbetar som naturbevakare åt Stockholms kommun och en elev är egenföretagare. Eleverna från jaktelevssystemet har fått tjänster som viltförvaltare på större fastigheter från Skåne i söder till Västmanland i norr.

Ämnesområden som behandlades under kursen var samhälle, juridik och jaktens organisation, ekonomi och företagande, biologi och viltförvaltning, fältvilt, viltremsor och våtmark, kommunikation och marknadsföring, arbete med hund, skytte, jaktledning och praktisk jakt.

För att ta del av forskning, viltförvaltning och viltvård ur ett lokalt och geografiskt perspektiv genomfördes exkursioner till bland annat Skåne, Närke, Östergötland och Grimsö forskningsstation. Under avsnittet fåglar och artkännedom genomfördes en resa till Öland.

Detta landar i totalt 1 120 undervisningstimmar. Till det anlätades 90 olika föreläsare och exkursionsvärdar. Av dessa var 29 anställda av Svenska Jägareförbundet.

Viltmästarkursen avslutades med elevernas presentation av sitt examensarbete, som är ett obligatoriskt moment för att kunna erhålla en viltmästarexamen. Den 9 augusti var det avslutningsceremoni på slottet. Diplom och viltmästarnål delades ut av tf generalsekreterare Åke Granström och Viltmästareförbundets ordförande Jacob Gustavsson.

Under hösten har utvärdering av kursen skett i samarbete med Sveriges Viltmästareförbund, vilken kommer ligga till grund för utvecklingsarbetet inför nästa kurs 2027.

Under tre dagar i maj höll VIF elevprov, elevutbildning och elevmöte på Öster Malma. Under elevprovet skriver de jaktelever som är färdiga med sitt första elevår ett stort teoretiskt prov som behandlar exempelvis juridik, biologi, viltförvaltning, artkännedom på kvistar och fåglar. Provet innehåller också ett praktiskt moment där eleverna på ett korrekt sätt ska få en räv för att sedan kunna ta reda på skinnet som en trofé. Efter avlagda prov är det genomgång av elevernas elevböcker som ska godkännas innan eleverna kan gå vidare in i nästa elevår. Elevutbildningen 2024 handlade om fågelkunskap och företagsekonomi. Dag tre genomfördes det årliga elevmötet, där viltmästarkursens elever fick presentera och redogöra för vad de jobbat med så långt in i kursen.

Fältdag med Viltmästarutbildningen.

Universitetsstudier

Under höstterminen gavs den mycket populära universitetskursen "Viltförvaltning och viltvård", i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). 16 studenter har deltagit under hösten. Redovisning av förvaltningsarbeten samt skriftlig tentamen sker i januari 2025. Fokus har varit:

- Att ge en förståelse för vilka utmaningar som finns inom viltförvaltningen.
- Praktisk förmåga att omsätta teori i praktik, i form av att formulera mål och viltvårdsåtgärder för att nå uppsatta mål.
- Flerartsförvaltning, det vill säga hur man ska förvalta flera olika populationer av vilt inom ett givet område.
- Samförvaltning, det vill säga att hitta lösningar som alla parter inom de gröna näringarna samt friluftslivet kan acceptera.
- Viltets ekosystemtjänster, det vill säga vilka funktioner som skapas i ett ekosystem och som gynnar människor.
- Kunna tillämpa teoretiska kunskaper till att ta fram viltförvaltningsplaner.

INSTRUKTÖRS- OCH LEDARUTBILDNINGAR

I februari genomfördes en nationell JAQT-konferens på Öster Malma med ansvariga från 17 län. Dagarna är mycket uppskattat forum för kvinnliga jägare att träffas, utbyta erfarenheter och nätverka. Idéer, mål och aktiviteter sprids sedan vidare till län och kretsar som har eller vill komma igång med JAQT-verksamhet.

En tvådagars instruktörsutbildning för nya ledare till viltundersökarutbildningen genomfördes under året med 19 deltagare. Utbildningen hölls, enligt beslut från Livsmedelsverket, av veterinär. Denna gång utgjordes ledningen av Erik Ågren, SVA och Arja Kautto från Livsmedelsverket.

Även en digital utbildning för rävlocksinstruktörer hölls med anledning av det uppdaterade materialet under ledning av Ulf Lindroth, som också är upphovsman till utbildningen. Den utbildningen lockade 18 deltagare.

Jägarandan - Krutet, den sedan många år efterfrågade utbildningen för länsföreningarnas nyinvalda förtroendevalda genomfördes som vanligt i maj. Årets upplaga samlade 24 deltagare som under tre intensiva dagar fick kunskap om organisation, arbetssätt, rollfördelning och inte minst aktuell verksamhet. Som föredragshållare medverkade ordföranden, generalsekreteraren samt ytterligare tio medarbetare.

I maj hölls även en nationell konferens för ungdomsansvariga där det deltog representanter från 14 länsföreningar samt ungdomsansvarig personal.

Temadag: Säkerhet i jakten med H.M. Konungens jaktklubb

KURSVERKSAMHET

Ovanligt nog blev några kurser inställda. Vi bedömer att det är det osäkra och besvärliga samhällsläget med ökade kostnader för oss alla som bidrar till återhållsamhet. Utvärderingarna ger höga betyg och särskilt uppskattat är lärarnas kompetens, utbildningsmaterialet och maten.

Kurs	Deltagare	Dagar
Styckning av vilt	6	1
Viltundersökare	7	1
Hagel- och Kulskytte	7	1
Vård i det vilda	15	1
Hagel & kulskytte	5	1
Praktisk Jägarskola	6	4
Jägarexamen	11	5
Uppfödning av fågel	12	1
Hagel-och Kulskytte	5	1
Styckning av vilt	7	1
Jägarexamen	12	5
Viltundersökare	18	1
Hagel-och Kulskytte	4	1
Ny Jägare	inställd	0
Dovhjortsutbildning	14	3
Viltundersökare	7	1
Tillvaratagande av vilt	inställd	0
Vård i det vilda	7	1
Viltundersökare	14	1
Styckning av vilt	8	1
Urban viltförvaltning	4	2
Viltundersökare	17	1
Totalt:	186	34

SEMINARIER MED MERA

Sveriges Vildnad

Sveriges Vildnad är en stiftelse som tillkom på Svenska Jägareförbundets initiativ i syfte att främja viltvården. Stiftelsen förvaltas av ett förtroenderåd som består av upp till 60 personer med bakgrund inom svensk vilt- och naturvård, viltförvaltning eller viltforskning. Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

Stiftelsen erhöll under 2024 bidrag från K A Wallenbergs stiftelse samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Det senare bidraget användes till att arrangera det årliga seminarium som på senare tid varit Sveriges Vildnads främsta verksamhet.

Temat för seminariet 2024 var "Den nya faunan att bevara, bruka, begränsa eller bekämpa". I fokus stod förvaltningen av nytillkomna och nyligen återkomna arter. Dagen inleddes med en överblick av nya arter i däggdjurs- och fågelfaunan. Den fortsatte med myndigheternas och den ideella naturvårdens perspektiv på nya arter, följt av presentationer som rörde förvaltningen av invasiva arter samt av nya och återkommande arter som dovhjort, vildsvin och varg. Dagen avrundades med reflektioner kring etiska aspekter.

Sveriges Vildnads seminarium arrangerades som ett kombinerat fysiskt och digitalt möte. Totalt anmälde sig drygt 400 personer, varav 100 deltog på plats på Öster Malma medan övriga 300 kunde följa seminariet direkt via webben. Deltagarna utgjordes av intresserad allmänhet, däribland många jägare, samt yrkesaktiva inom viltförvaltningen, framför allt från intresseorganisationer, universitet/högskola, länsstyrelser och nationella myndigheter.

IUFRO – en internationell kongress om skogsfrågor

I juni var Sverige värdland för den globalt största kongressen om forskning och utveckling inom skogsfrågor - International Union of Forest Research Organisations (IUFRO). Kongressen är en återkommande mötesplats för forskare, intresseorganisationer, myndigheter, näringsliv och beslutsfattare. Årets kongress var den 26:e i ordningen, 26th IUFRO World Congress, och hade det övergripande temat "Skogen och Samhället mot 2050".

I samverkan med SLU arrangerade förbundet en konferensexkursion där Öster Malma gästades av omkring 130 internationella skogsforskare. Syftet var att belysa "Samförvaltning av klövvilt och skog i ett flerartsperspektiv" i form av nya forskningsresultat, men också tillämpningar inom förvaltningen.

De internationella gästerna guidades på Öster Malma med omnejd. Forskare från SLU föreläste i fält om hur skogen och den biologiska mångfalden påverkas av bete, vilka faktorer som styr betetrycket, hur betesskador ser ut och hur de mäts, samt vilka åtgärder man kan använda för att mildra betesskador. I viltparken fick besökarna se de hjortviltarter som förekommer i Södermanland och på slottet fick de höra om Svenska Jägareförbundets och Öster Malmas historia. Viltförvaltare i förbundets personal berättade dessutom om jakten i Sverige och om förbundets roll i viltförvaltningen.

Medlemsvärvare

Under oktober möttes tio av de främsta medlemsvärvarna i landet för att tackas för sina insatser i den viktiga medlemsvärvningen bland jägarskolorna. Årets evenemang innehöll presentationer av Svenska Jägareförbundets verksamhet och medlemsutveckling. Deltagarna fick möjlighet att komma med feedback och inspel om hur man kan utveckla värvningsverksamheten. Ett viktigt inslag i träffen var också att värvarna fick byta erfarenheter med varandra. Värvarjakten ger en mycket positiv respons hos deltagarna.

GUIDNING

Många grupper som besöker Öster Malma vill ofta fördjupa sina kunskaper vad gäller slottets historia, vilt, jaktpassat skogsbruk och praktisk vilt- och naturvård.

Guidningarnas inriktning varierar från mer allmänt Öster Malma-fokuserade med historiska inslag till specialiserade heldagsexkursioner i viltvård för jaktvårdskretsar med mera. Konferensgrupper får vid efterfrågan en kostnadsfri kortare presentation om Öster Malma.

Under 2024 såg vi en ökning från året innan på antalet bokade grupper som önskade en guidad tur. 32 grupper gick guidad tur på slottet och 22 i Wildlife Park. Därtill genomfördes 12 drop in-visitningar på slottet under sommaren.

Wildlife Park har sin högsäsong i juni, juli och augusti. Under denna period har besökarna blivit erbjudna en guidad tur varje förmiddag i samband med fodringen. Under lågsäsongen september och oktober har besökarna istället blivit erbjudna guidning lördag och söndag förmiddag i samband med fodring. För att undvika missnöjda besökare har beslut fattats att parken kommer att hållas stängd från och med november till och med mars. Detta med anledning av att djuren går i sina vinterhågn och är svåra att se. Dock erbjuds guidade turer som beställningsaktivitet.

Besöksantalet i Wildlife Park har ökat från föregående år. Under 2024 registrerades totalt 4 038 betalande besökare i parken. Under julmarknaden besökte många personer parken, men eftersom entrén då var fri finns ingen exakt siffra att redovisa.

Jägareförbundet Service AB

JÄGAREFÖRBUNDET SERVICE AB är helägt av Svenska Jägareförbundet. Magnus Dahlin är ny VD från och med 1 januari 2025. Han har en gedigen bakgrund inom ledande positioner i besöksnäringen och för med sig värdefull erfarenhet inom affärsutveckling och strategisk ledning. Magnus Dahlin var tidigare ägare och hotelldirektör för Villa Fridhem utanför Norrköping, där han profilerade verksamheten som en destination för mat- och vinälskare, särskilt med fokus på Champagne och Bourgogne. Han har också varit aktiv inom branschorganisationen Visita. Sedan augusti 2024 har Mikael Eriksson varit operativt ansvarig i Servicebolaget i frånvaro av VD. Han har redovisat till styrelsen, som består av tf generalsekreterare Åke Granström, Öster Malmas chef Ulf Sterler, ekonomichef Marianne Åkerlund Lindmark och förbundsstyrelseledamot Rebecca Krig Lundholm/Eleonore Hedman.

Jägareförbundet Service AB omfattar hotell, konferens, restaurangverksamhet samt gårdsslakteri och gårdsbutik. Viltköttet står i fokus på Öster Malma. Bolaget har 16 helårsanställda samt extra-personal vid behov. Öster Malma ska vara det självklara valet av mötesplats för jaktvårdskretsar, länsföreningar och medlemmar i Svenska Jägareförbundet. Detta mål har hittills uppnåtts genom att erbjuda skräddarsydda konferenspaket, tillgång till vår unika viltpark och närproducerade måltider i restaurang Jägaren.

Första kvartalet 2024 startade bra med en omsättning som var cirka 5 % lägre än föregående år men ett resultat som överträffade budget med 10 %. Första halvåret totalt sett håller budget med ett något bättre resultat än beräknat. Andra halvåret minskas omsättningen, men året avslutades med ett nollresultat. Den största målgruppen är privatpersoner som vill komma ut i naturen, äta gott och bo bra. Vi fortsatte marknadsföra vår natur med viltpark, fiske och härliga cykel- och vandringsleder. Det gav resultat och årets omsättning ökade cirka 6 % jämfört med 2023 och nådde upp till 22,9 (21,6) miljoner.

Gästmixen består av konferenser, privatmarknad samt närområdet som äter lunch och njuter av den goda maten i alla arrangemang vi erbjuder. Vi har under året haft stängt på måndagar förutom för konferenser.

Det gjordes ett antal större investeringar i bolaget under året. Bland annat en industrirök som tas i bruk under 2025 och genererar ökade inkomster. Denna investering förväntas bidra med en omsättningsökning på cirka 500 000 kronor årligen.

Organisation

Under året har det varit en del personalomsättning i organisationen. Men vi har ändå hållit en hög servicenivå med många glada och nöjda gäster. Noterbart är att Jenny Dingertz valde att gå vidare från VD-uppdraget. Vi tackar henne för hennes jobb och utveckling av Öster Malma. Under perioden av rekrytering så har Mikael Eriksson tagit det operativa ansvaret. Ny VD 2025 är Magnus Dahlin. Magnus kommer fokusera på utvecklingen av Öster Malma medan Mikael behåller det operativa ansvaret. Vi har haft ett flertal praktikanter från YH-utbildningar, universitet, gymnasier samt högskoleutbildning.

Delar av personalen på Jägareförbundet Service AB.

Hotell och konferens

Målet var att öka andelen logiintäkter. För 2024 resulterade detta i 6 832 tkr (2023 4 741 tkr). Snittintäkten 2024 för logi var 1 136 kr/rum (2023 984 kr/rum). Totalt antal rumsnätter 2024 blev 6 010 (2023 4 817). Snittet på helåret är 1,3 (1,4) gäst per uthyrd natt och rum.

UDET har genomförts 234 (254) konferenser både med övernattning samt dagkonferenser. Svenska Jägareförbundet stod för 82 (67) konferenser. Totalt har det genomförts 360 konferensdagar. Några av de större kunderna är Gnesta kommun, Oxelösunds hamn, Meetly AB, Edeby Ripsa fastighetsförvaltning, Svea bank samt Dustin AB.

2023 valdes Öster Malma in som medlem i Svenska Möten. Det är en medlemsägd organisation med 140 medlemmar över landet som verkar för fler konferensbokningar för sina medlemmar och hållbara möten. De håller även utbildningar för sina medlemmar och driver opolitiskt frågor som gynnar branschen.

Restaurang Jägaren.

Restaurangen

I restaurang Jägaren erbjuder skickliga kokkar vällagade rätter med inspiration från naturen. Vi är extremt stolta över den höga klass på de råvaror som kommer från skogarna och sjöarna runt omkring oss, såsom hjort, vildsvin, kräftor och gös. Dessa råvaror hanteras med största omsorg och förädlas för att erbjuda våra gäster en autentisk och lokal matupplevelse. Lika viktigt som att det mesta är närproducerat är hanteringen av köttet. Det vilda köttet tas om hand i eget slakteri på gården.

79% (72%) av den totala omsättningen kommer från mat och dryck, det vill säga restaurangverksamheten. Ökningen kan främst tillskrivas ökad efterfrågan på våra specialarrangemang samt en större andel närproducerade och exklusiva råvaror som lockat fler gäster.

Matstudion

Under 2024 satsade vi på att vidareutveckla matstudion och dess unika upplevelser, där konferensgäster får laga viltkött med våra erfarna kokkar. Genom att erbjuda denna aktivitet stärks Öster Malmas attraktionskraft och skapar en minnesvärd upplevelse som gör oss till ett ännu mer attraktivt val för konferenser.

Gårdsbutiken

Under 2024 satsade vi på att vidareutveckla Skafferiet, vår gårdsbutik i Restaurang Jägaren, där vi erbjuder viltkött, korvar och rökta produkter samt egenproducerade livsmedel som kryddor, granola och bröd. Med en stabil omsättning på 876 tkr under 2024, varav 622 tkr från viltkött, fortsätter vi att stärka butikens utbud och attraktivitet för både besökare och konferensgäster.

Slakteriet

Gårdsslakteriet hanterade under kalenderåret 2024 cirka 31 ton viltkött. Köttet används i vår restaurangverksamhet men vi säljer även en liten del externt, främst till ett par restauranger i Stockholmsregionen.

Konstutställning Nordic Wildlife Art

Både i slottet och i vår restaurang kan man skåda vackra tavlor. Den permanenta utställningen drivs av Nordic Wildlife Art och tavlorna är målade av naturmålare runt om i Norden. Alla tavlor är till salu, men tyvärr såldes det ingen konst under året.

Mässor, sociala medier och vår marknadsföring

Vår marknadsföring bygger mycket på sociala medier och digitala annonser. Vi jobbar aktivt med Google, hemsidan, Instagram och Facebook, samt medverkar i olika lokala nätverk. 2024 valde vi att rikta vårt mässfokus till mässor med anknytning till jakt och friluftsliv. Resultatet blev två lyckade utställningar, Jakt- och fiskemässan i Smedjebacken och Swedish Game Fair på Wenngarn.

Gårdsbutiken.

ÅRET 2024 I SIFFROR

- **Dagens lunch** (tisdag-lördag): 25 853 personer (2023 29 821 personer).
- **Snitt antal luncher:** 101 luncher/dag (2023 124 luncher/dag).
- **Konferensluncher:** 991 personer (2023 3 580 personer).
- **Julbord + julbordslunch:** 3 358 personer (2023 4 006 personer).
- **Bröllop:** 4 bröllop (2023 5 bröllop).
- **Julmarknad:** 2 193 bilar, cirka 6 579 besökare (2023 2 493 bilar, cirka 7 500 besökare).
- **SJF andel av omsättningen:** 17% (2023 13,9%).
- **SJF medlemsrabatter på logi:** 28 tkr.
- **Rumsnätter SJF:** 1 349 st (22%).

Väsentliga händelser under året

- Byte av VD.
- Svenska Jägareförbundets personaldagar.
- Viltmästarutbildningen.
- 1maj-firande tillsammans med invigning av lilla viltstigen i Wildlife Park, samt loppis.
- Sätta upp och kalibrera META-marknadsföring samt google ads. Skapa mätbara resultat i marknadsföringen.
- Fortsatt arbete för hållbarhetsmärkning av hotellet med Green Key.
- Utökade arbetet med lokala grönsaksleverantörer.
- Öppnat upp möjlighet för allmänheten att boka middagar i slottet onsdag-lördag.

Fastighet

FASTIGHETSFÖRVALTNINGEN roll är att ge goda funktionella förutsättningar för verksamheten på Öster Malma.

Skog

Minskande granbarkborreangrepp bidrog till mer normala skogsskötselåtgärder och endast några små avverkningar genomfördes. Exempelvis fick väg 223 stängas av under pågående avverkning av döende granbarkborreträd. Markberedning och plantering av avverkningsytor genomfördes och noterbart är att det blir mer tall och löv i de framtida skogsbestånden. Öster Malma är både FSC- och PEFC-certifierad.

Jord

Jordbruksavtalet med Kjell Eriksson gäller årsvis och omfattar 40 hektar uppdelat på 5 åkrar som främst såddes med rågvete.

- Fyra planteringshägn har byggts under året. Alla är belägna framför hotellet och ska skapa ett insynsskydd mellan väg och hotellet. Det planterades 200 plantor lagerhägg.
- 16 nya parkträd har planterats på anläggningen, 12 rönnar 4 fågelbär.
- Remisserna utanför slakteriet har kompletterats med cirka 100 äppelrosor.
- 300 granar har stödplanterats i remissen vid Transäters-vattnet.
- Åkerbrunnen vid Smedsbostaden har bytts ut.
- Hela åkern på norrsidan av Klippanvägen har dikesrensats.
- Stora åkern vid Djurstugan höstplöjdes.
- 4 blomsterremсор anlades.
- 5 mindre blomsteråkrar såddes i anslutning till åkrarna med fleråriga blandningar.

Fågelbär och rönn.

Lagerhägg.

Jakt

Jakten på Öster Malma används i första hand i utbildningsverksamheten, i andra hand för kontaktskapande verksamhet och i tredje hand i kommersiellt syfte. Allt sedan 1947 har jakträtt arrenderats på angränsande egendomar. Jakträtt arrenderas idag av Holmen Skog AB på Torpesta, 950 hektar skogsmark. 4 småviltsjakter och 11 klövviltsjakter har genomförts. 0 älg, 3 kronhjortar, 19 vildsvin, 4 rådjur och 125 dovhjortar har skjutits. 638 gräsänder, 18 skator, 16 kaniner, 11 rävar, 10 bävrar, och 6 grävlingar sköts eller fångades under året.

Lodjur passerar markerna regelbundet. Utterföryngring och många observationer av utter under året. Under året har vi även fått etablering av varg i området. Hur detta kommer att påverka viltstammarna och jakterna på ÖM i framtiden återstår att se!

Passröjningen/passplanering samt planering av jaktsåtar har tagit upp mycket av tiden på grund av avverknings- och döende skog som faller. Skogsavverkningar på både Öster Malma och Torpesta har bidragit till minskade viltstammar, detta gäller framför allt numerären på dov och vildsvin. Vildsvinen i området har fortsatt salmonella. Även numerären av älg i området är låga, vilket dock inte beror på avverkningsarna.

- 8 nya foderspridare har byggts och 6 har rustats upp under året. Spridarna har utrustats med feedcoon styrning.
- Ny utfodringsplats för änder har anlagts vid Råggärdesvattnet.
- Cirka 140 olika fågelholkar har satts ut på fastigheten under året.
- 300 meter av ytterstaketet till Wildlife Park har bytts ut under hösten.

Viltgården

Viltgården är en viktig del i utbildnings- och informationsarbetet. Fåglar tillhandahålls för egna utsättningar och visning. Syftet med uppfödningen är att bibehålla kompetens samt upprätthålla och förmedla kunskap om fågelarter, uppfödning och utsättning.

Vi tillhandahåller inga avelsfåglar på Öster Malma. Äggen köps av närliggande gårdar. I våra ruv- och kläckmaskiner ruvar/kläcker vi and- och fasanägg som vi sedan föder upp. 2 000 dagsgamla ällingar föddes upp i anderiet. 1 100 tre-veckors utsättningsklara gräsänder sattes ut i 5 av Öster Malmas viltvatten. Övriga såldes. 400 fasaner föddes upp i kullhusen. Cirka 250 sex-veckors fasankycklingar sattes ut runt Öster Malma slott. 100 utsättningsklara fasaner såldes.

Vargar på Öster Malma.

Fiske

Öster Malma äger vatten med fiskerätt i sjöarna Båven, Likstammen och Malmasjön. Öster Malma arrenderar även fiskerätt på Holmens vatten i Likstammen. Under 2024 såldes 28 fiskekort i Malmasjön och 118 fiskekort i Likstammen.

Byggnader, med mera

Stora investeringar under året var ny kyl och frysanläggning i slakteriet, där det "gröna" köldmediet numer är koldioxid. Installation av ny belysning och närvarosensorer i Hotellet samt påbörjat arbete med byte av pump och styrsystem för avlopp. I Norra Slottsflygeln investerades det i en ny bröllopssvit och systemet med robotgräsklippare utökades. Tre nya utebord har byggts för att ersätta de gamla borden bakom jägarboden.

Nya utebord.

Öster Malma Wildlife Park

ÖSTER MALMA WILDLIFE PARK har under flera års tid lyckats bygga upp en bas med lugna och tama djur. Detta innebär att alla besökare under högsäsongen kan se alla viltarter som parken håller. Det finns en genomarbetad arbetsrutin där klövviltet utfodras med sly i samband med guidningarna, vilket har bidragit till att besökarna på nära håll kan beskåda djuren. Idag fungerar parken som ett uteklassrum där både allmänheten och skolor kan få möjlighet att lära sig mera om de svenska klövviltsarterna, såväl som olika fågelarter.

Under verksamhetsåret 2024 har barnavdelningen "Lilla viltvårdsstigen" restaurerats. Lilla viltvårdsstigen har bland annat berikats med en ny fotovägg där besökarna kan "bli" en älg, kronhjort, dovhjort eller ett vildsvin. Besökarna kan även testa olika typer av horn, titta på spillning från olika arter samt ta del av hur olika fågelholkar kan se ut. De minsta besökarna kan även gå en "hemlig stig". Upprustningen av barnavdelningen har varit mycket uppskattad av besökarna.

Fotovägg där besökarna kan bli en älg, kronhjort, dovhjort eller ett vildsvin.

Besökare kan prova olika horn.

Älgkalvarna Morran och Tobias.

Älgarna i parken

Älgarna är en fortsatt favorit hos besökarna. Fjolårets tjurkalv Öster såldes till Wrågårdens älgpark. I maj/juni föddes det fem nya älgkalvar. Två av dessa älgkalvar, Morran och Tobias, fick akut nappflaskas efter dygn 14 då älgkon bröt ett bakben och fick avlivas. Morran och Tobias har utvecklats till två sociala kalvar som gör ett fint jobb med att visa upp parken från sin bästa sida. Ytterligare en kvigkalv föddes. Av de totalt fem födda älgkalvarna var det två som tyvärr inte överlevde utan hittades döda i älgghägnen med cirka fem veckors mellanrum.

Praktikanter från Realgymnasiet

Nytt för året var att Realgymnasiet har haft en ”arbetsdag” i Wildlife park. Konceptet grundar sig i att elever från årskurs 1 som läser en naturbrukskurs ska få mer praktisk erfarenhet. Eleverna har vid två tillfällen besökt parken och fått lättare arbetsuppgifter att utföra. Samarbetet har fungerat väl och blev en uppskattad del i läroplanen. Liknande koncept planeras att genomföras 2025.

Öppettider och guidningar

Parkens öppettider och guidningstillfällen har förändrats över året. Parken har sin högsäsong i juni, juli och augusti. Under denna period har besökarna blivit erbjudna en guidad tur varje förmiddag i samband med fodringen. Under lågsäsongen september och oktober har besökarna istället blivit erbjudna guidning lördag och söndag förmiddag i samband med fodring. För att undvika missnöjda besökare har beslut fattats att parken kommer att hållas stängd från och med november till och med mars. Detta med anledning av att djuren går i sina vinterhägn och är svåra att se. Dock erbjuds guidade turer som beställningsaktivitet.

Besöksantal

Besöksantalet har ökat från förgående år. Under verksamhetsåret 2024 registrerades totalt 4 038 betalande besökare i parken. Det har påbörjats ett arbete för hur Wildlife Park ska marknadsföras bättre.

Aktiviteter för barn

Wildlife Park har under året medverkat i Modda Södermanland. Modda förvaltas av Region Södermanland och är ett digitalt klassrum för barn och unga inom teknik, naturupplevelser och matematik. Totalt finns det 25 noder (fysisk utforskande miljö) som kan upptäckas med hjälp av exempelvis VR-glasögon. Djuren i viltparken filmades på nära håll för att barn och unga med hjälp utav VR-glasögon ska kunna studera viltet på nära håll.

Det har anordnats olika aktiviteter för barn i parken. Förutom att "Lilla viltvårdsstigen" har restaurerats upp så arrangerades det till exempel en pumpajakt under Halloween. Totalt hade tolv olika pumpor gömts som barnen skulle hitta. Vid varje pumpa fanns det en fråga som skulle besvaras. Lyckades barnen svara rätt fick de en vinstpåse.

Inspelning av djuren till Modda Södermanland.

Pumpajakt i viltparken.

Skjutbanan

SKJUTBANAN DRIVS tillsammans med Öster Malma jaktvårdskrets. Skjutbanan används för Svenska Jägareförbundets del i undervisning, kursverksamhet samt för privata kunder som vill vidareutbilda sig i kul- och hagelskytte. Även konferensgästerna som besöker Öster Malma har möjlighet att prova på kul- och hagelskytte.

Våren 2024 var polisen och besiktigade skjutbanan, även kommunen utförde sin besiktning. Av polisen fick vi i åtagande att höja kulfånget på viltmålsbanan 50 meter, detta för att vi ska kunna skjuta på den akustiska måltavlan. De tyckte även att kulfånget bitvis var bevuxen med växtlighet, vilket är åtgärdat. En del mindre synpunkter lämnades, vilka också är åtgärdade. Från kommunen fick vi i åtagande att årligen städa splitter från lerduvorna och att byta ut lerduvor till lerduvor som är fria från PAH, detta kommer att göra skyttet dyrare kommande år.

Motorn som driver älgbanan har under sommaren bytts ut till en ny, den tidigare som under cirka 20 år drivit älgen var gammal och det saknades reservdelar för att kunna underhålla den. Den nya motorn möjliggör en mer varierad träning så till vida att den har fler hastigheter att välja på och med den kommer vi att kunna fortsätta att utveckla träningen på skjutbanan. Jaktvårdskretsen stod för halva kostnaden. Kulfånget på älgbanan har under sommaren fått ett nytt lager med sand vilket behövs emellanåt för att vara tillräckligt luckert och fånga upp alla kulor med säkerhet.

Skyttekurserna och den praktiska delen av jägarexamen som är på skjutbanan har fungerat bra. Med den nya övningsbanan för säker vapenhantering och avståndsbedömning så har vi en mycket bra anläggning för vår kursverksamhet.

Intresset för privatlektioner är likvärdigt med föregående år. Framför allt är det under hösten när klövviltsjakten närmar sig som många vill ha hjälp att utveckla sitt skytte. Under våren är det mer blandat med både kul- och hagelinstruktioner.

Anläggningsövning ger färdighet.

Projekt Fjällgås

VERKSAMHETEN I PROJEKT FJÄLLGÅS under 2024 bedrevs av Svenska Jägareförbundet i samverkan med Stiftelsen Nordens Ark och Norrbottens Ornitologiska förening. Arbetet delfinansierades genom Naturvårdsverkets åtgärdsprogram och skedde i samråd med länsstyrelsen i Norrbotten. Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd och Göran Gustafsson stiftelse för natur och miljö i Lappland bidrog med finansiella medel till verksamheten efter godkända bidragsansökningar.

Klädmärket Fjällräven bidrog med ekonomiska medel till Projekt Fjällgås genom ett nytt samarbetsavtal mellan Svenska Jägareförbundet och Fjällräven. Arbetet med att bevara fjällgåsen i landet är dock helt beroende av de omfattande ideella insatser som görs varje år i fler länder.

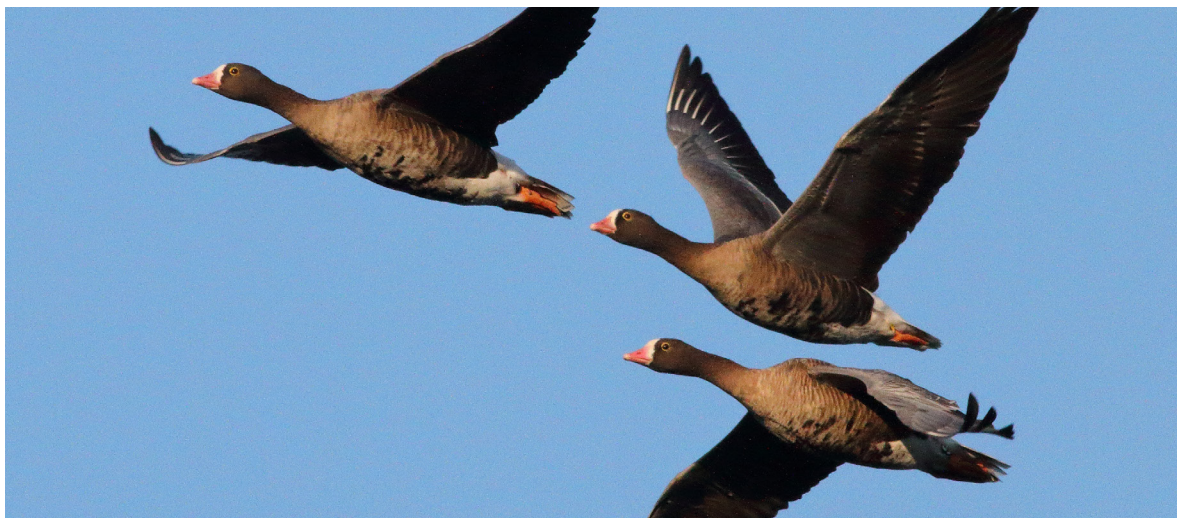
Projektets arbete har blivit uppmärksammat både i traditionell och social media vid flertalet tillfällen under 2024. Delvis tack vare det nya samarbetet med Fjällräven där en stor insats gjorts på kommunikation.

Uppfödning och utsättning

Under 2024 producerades 54 fjällgäss i våra avelsanläggningar. I månadsskiftet juni/juli sattes 44 fjällgäss ut i det vilda fördelat på två utsättningsplatser, en i Gällivarefjällen och en i Arjeplogs-fjällen. Gäss från bägge utsättningsplatserna har kunnat följas under hösten/vintern både via GPS-märkta individer samt via rapporter från fågelskådare. Till exempel rastade en grupp på 15 fjällgäss från utsättningen i Arjeplogsfjällen en tid i Ekeby våtmark i Eskilstuna innan de drog vidare ner till Europa för övervintring.

Intresset för att delta vid utsättningarna av fjällgås är stort. Här tas en välförtjänt kafferast efter att utsättningsgässen burits över fjället i sina transportlådor och sedan släppts i sitt tillfälliga utsättningshägn. På bilden deltar förutom volontärer från Projekt Fjällgås representanter från länsstyrelsen Norrbotten, lokala jägare och fågelskådare samt medlemmar ur samebyn.

Flygande fjällgäss.

Inventering i Ammarnäs

Liksom tidigare år har Projekt Fjällgås med bidrag från länsstyrelsen i Västerbotten genomfört en riktad inventering av fjällgås i Ammarnäs för att få en överblick av populationens status före häckning. Ammarnäs är en värdefull rastplats för de svenska fjällgässen eftersom majoriteten av häckpopulationen använder det som ett sista stopp innan häckningsområdet. Resultatet visade att minst 77 fjällgäss passerade Ammarnäs under våren 2024 men eftersom omsättningen på omärkta individer inte kan fastställas bedöms närmare 80-90 fjällgäss vara en mer rättvis siffra. Av dessa kunde 31 potentiella häckningspar utskiljas. I efterhand vet vi att den siffran kan skruvas upp till 40 par. En ökning med 8 par från 2023.

Häckning

Hög närvaro av havsörn i häckningsområdet och en sendragen vår gjorde att förhoppningarna på årets häckningsresultat var lågt ställda. Därför blev överraskningen stor när projektet under sensommaren kunde räkna in 13 fjällgåsfamiljer med totalt 29 ungar, vilket är det bästa häckningsresultatet sedan 2011. Under de senaste fyra åren (2021-2024) har minst 100 unga fjällgäss kommit på vingarna i det vilda. Riktad rödrevsjakt i fjällgässens häckningsområde tros vara en bidragande faktor samt att en stor del av populationen som tidigare bestått av ungfåglar nu börjar komma in i häckningsmogen ålder. Den svenska fjällgåspopulationen uppskattas idag till cirka 150 individer.

Mink- och mårdfångst

Arbetet med att utrota mink i fjällgässens häckningsområde påbörjades 2023 och har fortlöpt under 2024. På en säsong har totalt 14 minkar och 5 skogsmårdar fångats vilket är högt över förväntan och ger en insikt om att minktätheten i området troligtvis var betydligt högre än vad projektet initialt trodde. Det ska bli spännande att följa detta under kommande år och förhoppningen är att detta ska bidra till ökad överlevnad för ungar samt för ruggande gäss.

Studier av höstflytten

I ett samarbete med en vindkraftetableringskonsult som vill kartlägga förflyttningar av gäss och svanar över Bottenhavet och gåsforskare från Nederländerna lyckades ett fångstförsök av gäss i Hjälvstaviken med bedriften att fånga en vild fjällgås. Denna märktes och försågs med en GPS-sändare. Via denna kunde vi följa flockens flytt, vilken skedde non-stop från Mellansverige ner till övervintringsområdet i Nederländerna. Vi kunde då också se att de flyttade nattetid och höll en hög snitthastighet med en topphastighet på över 100 km/h. Otroligt imponerande!

Redovisning

ÖSTER MALMAS VERKSAMHET står på tre ben - Utbildning, Fastighet och Konferensverksamhet (Service AB). Öster Malma redovisas som en egen sektion inom Svenska Jägareförbundet. Målsättningen är att all verksamhet på Öster Malma ska gå att följa upp på ett enkelt och tydligt sätt. Verksamheten redovisas i enheterna Utbildning och Fastighet. För att tydliggöra de ekonomiska redovisningarna är enheterna egna kostnadsställen och tydligt avgränsade.

Fastighet innefattar alla byggnader, park, vägar, skog, jord, jakt, fiske, viltgården, viltvård, vilthägn, skjutbana och grusgrop. Personalkostnader för vaktmästare, yrkesjägare och djurskötare ingår. Hyresintäkter, skogsintäkter och jaktintäkter etc tillfaller fastighet.

Utbildning innefattar Svenska Jägareförbundets nationella utbildningsfunktion och Öster Malmas utbildningsverksamhet. Detta inkluderar personalkostnader för chefen för Öster Malma och utbildning, utbildningsansvarig och skjutinstruktör samt administration och nationell utbildning. Utbildningen på Öster Malma redovisas i de fem kategorierna: yrkesmässig utbildning, kursverksamhet, instruktörs- och ledarutbildning, seminarier samt guidning.

All konferensverksamhet ingår i Jägareförbundet Service AB. Det innefattar bland annat restaurang, kök, catering, gårdsbutik, viltslakteri men även reception, städ och boende. Målet för Jägareförbundet Service AB är att generera ett ekonomiskt överskott och övriga enheters ekonomiska utfall värderas mot den årligt redovisade verksamheten.

Personal

TOTALT JOBBAR cirka 25 personer med den dagliga verksamheten på Öster Malma. Dessutom tillkommer jaktelev, jaktpraktikanter och timanställda.

Chef Öster Malma och Utbildning

Ulf Sterler

Utbildning och Fastighet

Kenneth Schulze - Lärare

Ted Lagrelius – Skytteinstruktör

Siw Eriksson - Utbildningsadministratör

Ulf Johansson – Nationell utbildningssamordnare (50%)

Josefin Linusson – Nationell utbildningssamordnare (föräldraledig)

Alice Åslin – Djurskötare

Anders Petersson - Fastighetsskötare

Tomas Burman – Vaktmästare

Gert Kappel – Vaktmästare (50%)

Rickard Gustafsson-Lönnroth - Vaktmästare from okt (50%)

Tobias Borg - Yrkesjägare

Hugo Disinger Isaksson – Jaktelev

Jägareförbundet Service AB

Jenny Dingertz – VD (till och med augusti)

Mikael Eriksson – Operativ chef

Kent Rörland - Kökschef

Judith Juhaszne Fers - Husfru

Linda Karlsson – Receptionistchef (föräldraledig from nov)

Madeleine Åhlgren (vikarie) – Receptionistchef

Vakant - Hovmästare

Henrik Finck – Sous chef

Angelica Dissler – Kock/Bagare

Joakim Johnsson Zetterqvist – Kock

Vakant – Kock

Amanda Hultgren – Receptionist

Tea Fagerlund – Receptionist

Annika Hagberg– 1:e Servis

Agnes Szabo – Servis

Sompis Björklind – Restaurangbiträde

Didier Olowolagba - Lokalvårdare

Dessutom medverkar personal från Nationella kansliet i verksamheten i form av kursledare, exkursionsledare, juridisk- och ekonomisk expertis, etcetera.

Svenska Jägareförbundet

HOLMEN SKOG

VILTFÖRVALTNING FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD

